

TEHLİKELİ MADDE TAŞIMACILIĞI ŞOFÖRÜ (SEVİYE 3) ULUSAL MESLEK STANDARDI

Meslek:	TEHLİKELİ MADDE TAŞIMACILIĞI ŞOFÖRÜ
Seviye:	3¹
Referans Kodu:	14UMS0453-3
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	TÜRKİYE ESNAF VE SANATKÂRLARI KONGRESİ (TESK)
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Ulaştırma, Haberleşme ve Lojistik Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:	24.09.2014 Tarih ve 2014/62 Sayılı Karar Rev.01: 06.07.2022 Tarih ve 2022/152 Sayılı Karar
Resmî Gazete Tarih/Sayı:	28.10.2014 / 29159 25/9/2022 - 31964
Revizyon No:	01

¹ Mesleğin yeterlilik seviyesi, 8 seviyeli Türkiye Yeterlilikler Çerçevesine göre seviye 3 olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL UYARI IŞIĞI: Cankurtaran dışında, yaralı ve acil hasta taşıyan ve geçiş üstünlüğüne sahip oldukları ayırım işaretleri ile belirlenmemiş olan araç şoförlerinin geçiş üstünlüğü hakkını kullanmaları için yakılan ışıkları,

ADR: Tehlikeli malların karayolu ile uluslararası taşımacılığına ilişkin uluslararası anlaşmayı,

BRANDA: Kamyonların üzerine örtülen su geçirmez kalın bezi,

DOLUM/BOŞALTIM ALANI: Tehlikeli maddenin türüne ve cinsine göre terminallerde, istasyonlarda dolum ve boşaltım işleminin yapıldığı alanı,

DOZİMETRE: Radyasyon kaynakları ile çalışan kişilerin maruz kaldığı radyasyon dozunun belirlenmesinde kullanılan aracı,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İKAZ LAMBASI: Yanıp sönerek çalışan seyyar lambayı,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

KISA HUZMELİ FAR: Geceleri, yerleşim birimler dışında karayollarındaki karşılaşmalarda bir aracı takip ederken, bir aracı geçerken yan yana gelinceye kadar ve yerleşim birimleri içinde, gündüzleri ise görtüştü azaltan sisli, yağışlı ve benzeri havalarda kullanılan ışık teçhizatını,

KİMYEVİ MADDE: Belirli bir homojen bileşimi olan ve mekanik yollarla ayrılmayan maddelerin genel adını,

KKD (KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

KRİKO: Lastik değişimi ve arıza hallerde aracı kaldırmak için kullanılan aparatı,

MİLİSİEVERT: Radyasyon ölçüm birimini,

MOTOR KAPUTU: Motor ve aksamının içinde bulunduğu açılıp kapatılabilen kaporta aksamını,

MÜHÜR: Ürün dolum işleminden sonra vanaların ve kapakların açılmasını engellemek için üzerinde seri numaraları olan bağcığı,

NAVİGASYON: Araç içine monte edilen ve uydu verileri aracılığıyla aracın o anki konumunu, hızını vb. bilgileri bir dijital ekran üzerindeki haritada gösteren elektronik sistemi,

PARLAYICI MADDE: Genellikle düşük sıcaklıklarda bile (38 derecenin altında) yanabilen ve bu nedenle önemli ölçüde yangın tehlikesi taşıyan maddeleri,

PATLAYICI MADDE: Çevreye hasar verebilecek bir hızda, sıcaklıkta ve basınçta kimyasal tepkimeler sonucu gazlar oluşturabilen, katı veya sıvı maddeleri,

PERİYODİK BAKIM: İmalatçı firmanın belirlemiş olduğu sürelerde yapılan genel araç bakımını,

RADYOAKTİF MADDE: Atom çekirdeğinin parçalanmasıyla alfa, beta ve gama ışını meydana getiren büyük atom ağırlığına sahip elementleri,

REFLEKTÖR: Kaza, arıza gibi durumlarda kullanılan araç işaretleme üçgenini,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

SPANZET (GERME KAYIŞI): Kamyon vb. araçlarda yükleri sabitlemek için kullanılan ekipmanı,

SRC5: Karayolu ile tehlikeli madde taşımacılığı yapan şoförlerin alması zorunlu belge türünü,

STATİK ELEKTRİK: Elektrik üretmeye müsait maddelerin sürtünmeleriyle ortaya çıkan durağan elektriği,

STEPNE: Yedek lastiği,

TAKOGRAF: Kamyon, çekici ve otobüs türü araçlarda şoförün çalışma ve dinlenme süreleriyle, aracın yaptığı hızı tespit eden cihazı,

TANK DOLABI: Tanker üzerinde bulunan ve yangın söndürme tüplerinin saklandığı dolabı,

TANK GÖZÜ (ÜRÜN GÖZÜ): Tankerde ürün taşınan her bir bölümü,

TANK: Araç veya römork üzerinde ürünün depolandığı yeri,

TAŞIMA EVRAKI: Gönderenin ve alıcının adının ve adresinin bulunduğu, tehlikeli maddenin UN numarası, miktarı, paketleme grubu, tünel kısıtlama kodu gibi bilgileri içeren ve gönderen tarafından düzenlenip şoföre verilen belgeyi,

TAŞIT: Tehlikeli maddeyi taşıyan aracı,

TEHLİKE İKAZ ETİKETİ: Patlayıcı, radyoaktif ya da paketli tehlikeli madde taşımada kullanılan, taşınan maddenin korunduğu ambalajın üzerinde bulunan ve taşınan maddenin özelliklerini belirtir etiketi,

TEHLİKE İKAZ LEVHASI: Bir tehlikeye neden olabilecek veya zarar verecek durum hakkında uyarıda bulunan ve taşıtın görünür yerlerine koyulan işaret levhalarını,

TEHLİKE: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

TIBBİ ATIK: Sağlık ünitelerindeki işlemler sonucu ortaya çıkan enfeksiyöz, patojik ve kesici delici atıkların genel adıdır,

TURUNCU PLAKA: Tehlikeli madde taşıyan taşıtlarda, dikey düzleme yerleştirilmiş şekilde, 40 cm tabana ve 30 cm daha az yüksekliğe sahip, üst kısmında tehlike tanıma numarası, alt kısmında UN (Birleşmiş Milletler) numarası yazılı olan dikey eksene dik olacak şekilde taşıtın ön ve arka tarafına birer adet takılan turuncu renkli reflektörlü dikdörtgen plakayı,

UZUN HUZMELİ FAR: Yerleşim birimleri dışındaki karayollarında geceleri seyrederken, yeterince aydınlatılmamış tünellere girerken, ayrıca benzer yer ve hallerde kullanılan ışık teçhizatını,

ÜRÜN: Muhtelif akaryakıtı (nafta, benzinler, motorin, kalorifer yakıtı, gaz yağı, fuel oil),

YANICI MADDE: Yanma derecesinde ısıtıldığında oksijenle birleşmesi sonucu yanan ve etrafa ısı yayan maddeleri,

YAZILI TALİMAT: Şoföre verilmek üzere hazırlanan ve taşıma esnasında oluşabilecek bir kaza durumunda alınacak tedbirler ile taşınan maddelerle ilgili özelliklerin yazılı olduğu belgeyi,

ifade eder.

1. GİRİŞ

Tehlikeli Madde Taşımacılığı Şoförü (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Meslekî Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK'nın görevlendirdiği Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Ulaştırma, Haberleşme ve Lojistik Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

Tehlikeli Madde Taşımacılığı Şoförü (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı MYK'nın görevlendirdiği Konya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği tarafından güncellenmiş ve MYK Yönetim Kurulu kararı ile revize edilmiştir.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Tehlikeli Madde Taşımacılığı Şoförü (Seviye 3); İSG, kalite yönetim sistemi ile çevre ve trafik kurallarına uygun, ilgili mevzuat hükümlerine göre tescil edilmiş bir araçla, tankerle taşınan tehlikeli maddelerle, patlayıcı ve radyoaktif madde içeren paketli maddeleri taşıyan nitelikli kişidir.

2.2. Mesleğin Meslek Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 8332 (Ağır yük taşıtları ve kamyon sürücüleri)

2.3. Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu

4857 sayılı İş Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

18/6/2022 tarihli ve 31870 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik

Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması (ADR)

*Mesleğin icrasına yönelik İSG, Çevre ve diğer konulardaki mevzuata uyulması esastır.

2.4. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Tehlikeli Madde Taşımacılığı Şoförü (Seviye 3); ilgili düzenlemelerin ve talimatların izin verdiği her türlü coğrafi ve iklim koşullarında aracını kullanabilir. Resmî tatil günleri dâhil olmak üzere yasal sınırlar içerisinde günün çeşitli saatlerinde çalışabilir. Yanıcı, parlayıcı, patlayıcı ve insan sağlığına zararlı olabilecek maddeleri taşıma risklerinden doğan tehlikelerle karşı karşıya kalabileceği gibi zararlı koku, gürültü kirliliği gibi çevresel faktörlere de maruz kalabilir. Mesleğin icrası esnasında iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmasını gerektiren kaza, yaralanma ve meslek hastalığı riskleri bulunmaktadır. Bu risklerin tamamen bertaraf edilmesi ve önlenilmesi için işveren tarafından gerekli önlemler alınır. Risklerin tamamen ortadan kaldırılamadığı durumlarda ise işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanımı kullanarak çalışır.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1.Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri

Görev		A. İSG, çevre koruma ve kalite önlemlerini uygulamak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
A.1	İş ortamında İSG önlemlerini uygulamak	A.1.1	Talimatlar doğrultusunda, İSG ile ilgili önlemleri göz önünde bulundurarak kendisini ve çevresindekileri riske atmayacak şekilde çalışır.	<ol style="list-style-type: none"> Acil durum talimatları Acil durum talimatlarının iş süreçlerinde uygulanması Çevre koruma talimatları Çevre koruma talimatlarının iş süreçlerinde uygulanması Çevresel tehlike ve riskler ile alınacak önlemler İSG talimatları İSG talimatlarının iş süreçlerinde uygulanması İş süreçlerinde ortaya çıkan uygunsuzluklar ve bu uygunsuzlukların giderilme yöntemleri İş süreçlerinde uygulanması gereken kalite şartları/gereklilikleri İş süreçlerinin kalite şartları/gerekliliklerine göre gerçekleştirilmesi İşlemlerin yasal düzenlemelere ve prosedürlere uygun yürütülmesi Mesleğe ilişkin yasal düzenlemeler ve iş süreçlerinde kullanılan prosedürler Risk ve tehlike kavramları Risk ve tehlikelere karşı yapılacak işlemler ve işlemlerin uygulanması
		A.1.2	İşyerindeki makine, araç, gereç ve diğer üretim araçlarını ve ilgili donanımlarını, sağlık ve güvenlik işaretlerine ve talimatlara uygun şekilde kullanır.	
		A.1.3	Çalışma ortamındaki tehlike ve risklere göre işveren tarafından sağlanan kişisel koruyucu donanımları talimatlara uygun kullanarak çalışır.	
		A.1.4	Kendisini ve çevresini etkileyeceğini gözlemlediği tehlike, risk ve ramak kala olayları yazılı ve/veya sözlü olarak ilgililere raporlar.	
		A.1.5	Acil durumlarda, acil durum planında belirtilen hususlar dâhilinde alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri uygular.	
		A.1.6	İşyerinde İSG ile ilgili karşılaştığı acil durumları ilgili kişilere iletir.	
		A.1.7	Risk değerlendirme çalışmalarında gözlem ve görüşlerini ilgililere iletir.	
		A.1.8	Yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı maddelerin tehlike oluşturmaması için gerekli önlemleri uygular.	
		A.1.9	Çalışma alanı dar ve kapalı alan ise, İSG kapsamında dar ve kapalı alanlarda çalışma prosedürünü uygular.	

Görev		A. İSG, çevre koruma ve kalite önlemlerini uygulamak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
A.2	İş süreçlerinde çevre koruma önlemlerini uygulamak	A.2.1	İş süreçlerinde olası çevresel tehlike ve risklere karşı alınan önlemleri uygular.	
		A.2.2	İş süreçlerinde ortaya çıkan atıkların tasnifini talimatlara göre yapar.	
		A.2.3	İş süreçlerinde ortaya çıkan atık malzemelerin bertarafını talimatlara göre gerçekleştirir.	
		A.2.4	Çalıştığı ortamdaki geri kazanılabilir materyallerin toplanmasına ve muhafazasına ilişkin belirlenen önlemleri uygular.	
		A.2.5	Geri dönüşümü olan atıkların teslim işlemlerini talimatlara göre gerçekleştirir.	
A.3	Kalite gerekliliklerini uygulamak	A.3.1	Gerçekleştirdiği işlerde belirlenmiş kalite gerekliliklerine uygun olarak çalışır.	
		A.3.2	İş süreçlerinin iyileştirilmesine yönelik görüş ve önerilerini amirine iletir.	

Görev		B. İş organizasyonu yapmak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
B.1	Sürüş öncesi planlamaları yapmak	B.1.1	İş süreçlerinde kullanılacak araç, gereç, ekipman ve malzemelerin, ilgili talimatlar doğrultusunda tam ve eksiksiz olduğunu kontrol eder.	
		B.1.2	İş süreçlerinde kullanılacak araç, gereç, ekipman ve malzemelerin, ilgili talimatlar doğrultusunda çalışıp çalışmadığını kontrol eder.	
		B.1.3	Eksik kullanım süresi geçmiş, hatalı ya da bozuk olan araç, gereç, ekipman ve malzemenin temini için ilgililere bilgi verir.	
		B.1.4	Gideceği güzergâhı, verilen adrese göre, gerekirse karayolları haritasından bakarak ve/veya navigasyon cihazından yararlanarak kontrol eder.	
		B.1.5	Varsa yardımcı personele (yedek şoför, muavin) günlük iş planı çerçevesinde gerekli talimatları bildirir.	
		B.1.6	Sürüş ve dinlenme kuralları çerçevesinde, sefere çıkmadan önce sürüş ve dinlenme sürelerini kontrol eder.	
		B.1.7	Aracın istiap haddini aşmayacak şekilde yüklendiğini kontrol eder.	
B.2	Belge kontrolü yapmak	B.2.1	İlgili mevzuatta belirlenen taşıtta bulundurulması zorunlu belgelerin (SRC 5, taşıma evrakı, yazılı talimat vb.) tam ve eksiksiz olduğunu kontrol eder.	
		B.2.2	Eksik veya geçersiz evrak varsa, tamamlanması ve düzeltilmesi için ilgililere bilgi verir.	
B.3	Taşıtın üst yapısının günlük bakım ve periyodik kontrol işlemlerini takip etmek	B.3.1	Taşıtın üst yapısını imal eden firmanın tavsiyesine göre belirlenen sürede taşıtın periyodik kontrol takip ederek ilgililere bilgi verir.	
		B.3.2	Aracın günlük bakımını gerçekleştirerek taşıtta meydana gelen ve şoförün giderebileceği basit arızaları saptayarak giderir, gideremediği arızalarını ilgililere bilgi verir.	

Görev		C. Taşıtı sefere hazırlamak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
C.1	Taşıtın dışarıdan fiziksel kontrolünü yapmak	C.1.1	Taşıtın dış temizliğini kontrol ederek temizler veya temizletir.	
		C.1.2	Cam, kaporta, tampon vb. birimlerde hasar olup olmadığını kontrol ederek gerekli tedbirleri alır.	
		C.1.3	Taşıit lastiklerinin dış derinliğini ve üzerinde patlak, kesik veya balon olup olmadığını kontrol ederek gerekli tedbirleri alır.	
		C.1.4	Taşıit lastiklerinin hava basıncını kontrol ederek, havanın yeterli seviyede olması için gerekli işlemleri yapar.	
		C.1.5	Dönüş, park ve stop lambalarının sağlamlığını kontrol ederek, gerekli tedbirleri alır.	
		C.1.6	Taşıtın altında herhangi bir sızdırma olup olmadığını kontrol ederek gerekli tedbirleri alır.	
		C.1.7	Taşıtın motor kaputunu açar ve motor yağı ve su seviyesini kontrol ederek, gerekli eksiklikleri tamamlar.	
		C.1.8	Taşıit üzerindeki teknik teçhizatın eksiksiz ve çalışır vaziyette olduğunu kontrol eder.	
		C.1.9	Ulaşılabilir yerlerde yeter sayıda ve mevzuata uygun yangın söndürme tüpü olup olmadığını kontrol eder.	
		C.1.10	Yüklemeden önce taşıma biriminde türün olup olmadığını kontrol ederek gerekli tedbirleri alır.	
		C.1.11	Tehlikeli madde taşıdığını belirtir ilgili ulusal ve uluslararası mevzuata uygun tehlike ikaz levhalarının, plaka ve etiketlerin tam ve eksiksiz olduğunu kontrol eder.	
C.2	Taşıit içinin fiziksel kontrolünü yapmak (devamı var)	C.2.1	Taşıtın içini kontrol ederek, temizler ya da temizlenmesini sağlar.	
		C.2.2	Sürücü koltuğunu kontrol ederek, sürüşe uygun ayarlamaları yapar.	

Görev		C. Taşıtı sefere hazırlamak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
C.2	Taşıt içinin fiziksel kontrolünü yapmak	C.2.3	Dış ve iç aynaları kontrol ederek, sürüşe uygun ayarlamaları yapar.	
		C.2.4	Taşıt içinde yeter sayıda ve mevzuata uygun yangın söndürme tüptü olup olmadığını kontrol eder.	
		C.2.5	Takografin çalışırılık kontrolünü yapar.	
C.3	Mekanik ve elektronik sistem/gösterge kontrolü yapmak	C.3.1	Taşıt içi ve dışı aydınlatmaları, kısa ve uzun huzme farları, acil uyarı ışığını ve ilgili tüm ışıkları kontrol ederek, gerekli tedbirleri alır.	
		C.3.2	Cam suyu ve silecekleri kontrol eder, varsa eksiklikleri giderir.	
		C.3.3	Fren, el freni ve kornanın çalışıp çalışmadığını kontrol ederek aksaklıkları giderir.	
		C.3.4	Motoru çalıştırarak gösterge panelinden arıza lambasının veya varsa diğer göstergelerden yağlamanın, soğutmanın ve şarj durumunun kontrolünü yaparak gerekli tedbirleri alır.	
		C.3.5	Devir saatini gözlemek suretiyle, rölanti devrinin talimatlarda belirlenen değerlerde olup olmadığını kontrol ederek, gerekli tedbirleri alır.	
		C.3.6	Gösterge panelinden yakıt miktarını kontrol eder.	
C.4	Taşıta ve türüne ait idari faaliyetleri yürütmek	C.4.1	Daha önce taşıma biriminde taşınmış olan yükün türünü, cinsini ve özelliğini kayıtlar üzerinden kontrol eder.	
		C.4.2	Taşıma biriminin temizliğini birlikte taşıma kuralları çerçevesinde kontrol eder.	

Görev		D. Tehlikeli madde yüklü aracı kullanmak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
D.1	Tehlikeli madde doldurma/yükleme yapmak (devamı var)	D.1.1	Trafik kurallarına ve talimatlara uygun olarak, taşıtı güvenli sürüş ile dolum/yükleme alanına getirir.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Araç, gereç ve ekipman bilgisi ve kullanım becerisi 2. Dikkat ve konsantrasyon becerisi 3. El-göz-ayak koordinasyon becerisi 4. Geniş görüş alanı içerisinde uyarın fark etme, çevresel, periferel görüş yeteneği 5. Güvenli ve ekonomik araç kullanma bilgi ve becerisi 6. Harita okuma bilgisi 7. Hız-mesafe tahmin yeteneği 8. İş sağlığı ve güvenliği bilgisi 9. Kriz ve stres yönetme becerisi 10. Mesleğe ilişkin yasal düzenlemeler bilgisi 11. Mesleki teknolojik gelişmelere ilişkin bilgi 12. Mesleki terim bilgisi 13. Olası tehlike ve risk içeren durumları önceden algılayabilme yeteneği 14. Öğrenme, muhakeme ve algı becerisi 15. Sözlü ve yazılı iletişim becerisi 16. Temel düzeyde hesap yapabilme becerisi 17. Temel ilkyardım bilgisi 18. Tepki kapasitesi-refleks yeteneği 19. Trafik mevzuatı ve kuralları bilgisi 20. Yol ve adres bilgisi 21. Yük ve eşya taşıma araçlarına ilişkin teknik bilgi 22. Zaman kullanm becerisi
		D.1.2	Dolum/Yükleme yapacağı alanda varsa taşıta ve türüne ait idari faaliyetleri (sevki irsaliyesi gibi evrakların alımı/teslimi vb) gerçekleştirir.	
		D.1.3	Yükleme yapacağı ürünün türüne (katı, sıvı, gaz, vb.), cinsine (akaryakıt, asit, kimyevi madde, tıbbi atık, vb.) ve özelliğine (parlayıcı, patlayıcı, yanıcı, vb.) göre taşıtın ve bölgenin emniyetini talimatlara uygun olarak alır.	
		D.1.4	Yükleme esnasında olası tehlikeleri engellemek amacıyla yanıcı, parlayıcı, patlayıcı ve statik elektrik yüklü eşya ve maddeleri (sigara, çakmak, cep telefonu vb.) talimatlara uygun olarak emniyete alır.	
		D.1.5	Yükleme yapacağı ürünün türüne, cinsine ve özelliğine göre uygun KKD'yi giyer.	
		D.1.6	Yükleme yapılacak dolum alanında koordineli çalışma yapması gereken görevlilerle gerekli iş birliğini sağlar.	
		D.1.7	Yükleme yapılacak ürünün cinsine ve özelliğine göre, taşıt üzerindeki teknik teçhizatı ve yüklem emniyetini sağlayan araç, gereç, ekipman ve malzemeleri hazır hale getirir.	
		D.1.8	Yüklemesi yapılacak ürünün cinsine ve miktarına göre doğru, eksiksiz ve karışık yüklem esaslarına ilişkin işlemlerin, taşıma evrakına göre yapıldığını kontrol eder.	
		D.1.9	Yüklenen malzemede güvenliği tehdit eden herhangi bir hasar olup olmadığını kontrol eder.	
		D.1.10	Ambalajlı yüklenen malzemenin korunduğu ambalajı ve ambalajının üzerindeki tehlike ikaz etiketinin hasarsız ve yıpranmamış olduğunu kontrol eder.	
		D.1.11	Ambalajlı taşımada ilgili mevzuata uygun şekilde kargo güvenliğini alır.	

Görev		D. Tehlikeli madde yüklü aracı kullanmak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
D.1	Tehlikeli madde doldurma/yükleme yapmak	D.1.12	Ulusal ve uluslararası mevzuat ve talimatlar gereği taşıt üzerinde görünürlüğü sağlanacak şekilde taşınan ürüne ait ikaz levhası ile varsa ilave ikaz levhası ve turuncu plaka yerleştirir.	
		D.1.13	Yükleme sonrası yola çıkış kontrollerini yaparak taşıtın ve bölgenin emniyetini alır.	
D.2	Sürüş faaliyetini gerçekleştirmek	D.2.1	Trafik kurallarına uygun ve ilgili mevzuata göre belirlenmiş yol güzergahında sürüş faaliyetini gerçekleştirerek yükü boşaltacağı alana hareket eder.	
		D.2.2	Şehir içi, şehir dışı ve otoyol hız sınırlamalarını dikkate alarak sürüş faaliyetini gerçekleştirir.	
		D.2.3	Tünel ve köprülerdeki trafik kısıtlamalarına uygun sürüş faaliyetini gerçekleştirir.	
		D.2.4	Sürüş esnasında taşıma ünitesinde araç ekibi dışında herhangi bir yolcunun/kişinin bulunmamasını sağlar.	
		D.2.5	Patlayıcı madde taşıyor ise, patlayıcı maddenin bulunduğu taşıma biriminin kilitleli olup olmadığını kontrolünü yapar.	
		D.2.6	Radioaktif madde taşıyor ise ilgili mevzuatta belirlenen kritik güvenlik indeksi toplamı sınırının geçilmemesini sağlar.	
		D.2.7	Ambalajlı taşıma esnasında malzemenin korunduğu paketlerin/ambalajların kaymaması, dökülmemesi ve saçılmaması için branda ile üstünü örterek germe kayışı ile sabitler.	
		D.2.8	Sürüş esnasında, duraklaması ya da mola vermesi gerekli zaruri durumlarda duraklama kurallarına uygun olarak aracın ve çevrenin emniyet tedbirlerini alır.	

Görev		D. Tehlikeli madde yüklü aracı kullanmak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
D.3	Tehlikeli maddeyi boşaltmak	D.3.1	Taşıtı, ürünün boşaltılacağı alana talimatlara uygun olarak yanaştırır.	
		D.3.2	Boşaltma yapacağı alanda varsa taşıta ve ürüne ait idari faaliyetleri (sevk irsaliyesi gibi evrakların alımı/teslimi vb) gerçekleştirir.	
		D.3.3	Boşaltma yapacağı ürünün türüne, cinsine ve özelliğine göre talimatlarda belirtilen prosedürlere uygun emniyet tedbirlerini alarak KKD'yi giyer.	
		D.3.4	Boşaltma yapacağı ürünün cinsine ve özelliğine göre, taşıt üzerindeki teknik teçhizatı ve boşaltım emniyetini sağlayan araç, gereç, ekipman ve malzemeleri hazır hale getirir.	
		D.3.5	Ambalajlı taşımada kargo güvenliği ekipmanını açar ve malzemenin taşıttan indirilmeye hazır hale getirilmesini sağlar.	
		D.3.6	Ürünün cinsine ve miktarına göre doğru, eksiksiz ve ilgili teknik talimatlara uygun olarak boşaltım işleminin yapılmasını sağlar.	
		D.3.7	Boşaltma işlemi sonrası gerekli emniyet tedbirlerini alarak araç, gereç ve teçhizatı toparlar.	
		D.3.8	Boşaltma işlemi tamamlanan taşıtı daha önce belirlenen noktaya götürerek park eder.	

Görev		E. Mesleki gelişim faaliyetlerine katılmak		Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
E.1	Bireysel mesleki gelişimi konusunda çalışmalar yapmak	E.1.1	İşveren tarafından düzenlenen eğitimlere katılır.	1. Mesleğe ilişkin yasal düzenlemeler ve iş süreçlerinde kullanılan prosedürler
		E.1.2	Meslek ve sektördeki yeni alet, araç, gereç, yeni yöntem, yeni sistem gibi teknolojik gelişmeleri sürekli yayınlar, internet, dergi ve benzeri yollarla takip eder.	
E.2	Diğer çalışanların mesleki gelişimlerini desteklemek	E.2.1	Bilgi ve deneyimlerini birlikte çalıştığı kişilere aktarır.	
		E.2.2	İşletmede yeni kurulan sistemlerin kurulum ve test çalışmalarını, görevleri kapsamındaki işlemler açısından gözlemleyerek birlikte çalıştığı kişilere aktarır.	

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipmanlar

1. Acil durum güvenlik planı
2. Araca, yüke ve şoföre ait belgeler (yazılı talimat, SRC5 vb.)
3. Bijon anahtarı
4. Branda
5. Çekme halatı
6. Çöp torbası
7. Germe kayışı (spanzet)
8. Göz yıkama suyu
9. Güvenlik şeridi
10. Harita, navigasyon vb. konum belirleme araçları
11. İlk yardım çantası
12. Kanalizasyon örtüsü
13. Kompresör hava hortumu
14. KKD (koruyucu gözlük, gaz maskesi, koruyucu eldiven vb.)
15. Kova
16. Kriko
17. Kürek
18. Pense ve tornavida
19. Reflektör
20. Portatif aydınlatma gereçleri (exproof özellikte)
21. Takoz
22. Toplama kabı
23. Turuncu plaka, ikaz levhası ve işaretlemeler ile etiketler
24. Uyarı yeşili
25. Uyarı levhası (kendi kendine durabilen 2 adet)
26. Yangın söndürme tüpü (istenilen özellikte ve adette)
27. Yedek ampul
28. Yedek lastik (stepne)
29. Zincir

3.3. Tutum ve Davranışlar

1. Acil ve stresli durumlarda soğukkanlı ve sakin olmak
2. Araca ait araç, gereç ve ekipmanların kullanımına özen göstermek
3. Araç temizlik, düzen ve tertibine özen göstermek
4. Beraber çalıştığı kişilerle işe göre koordinasyon sağlamak ve uyumlu hareket etmek
5. Çalışma arkadaşlarına doğru ve zamanında bilgi aktarmak
6. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
7. Değişime açık olmak ve değişen koşullara uyum sağlamak
8. Ekip içerisinde planlı ve organize çalışmak
9. İnsan ilişkilerine özen göstermek
10. İş disiplinine sahip olmak

11. İş süreçlerinde mesleki odanın/kuruluşun belirlediği ilke, değer ve kurallarına uygun davranmak
12. İşyeri çalışma prensiplerine uyarak çalışmak
13. Kendisinin ve diğer kişilerin güvenliğini gözetmek
14. Kişisel bakım ve hijyene dikkat etmek
15. Meslek etiği ve yasal düzenlemelere uygun davranmak
16. Mesleki gelişim için araştırmaya istekli olmak
17. Müşterilerden ya da çalışanlardan edindiği bilgileri gizli tutmak
18. Planlı ve düzenli çalışmak
19. Risk faktörleri konusunda duyarlı olmak
20. Sorumluluklarını bilmek ve zamanında yerine getirmek
21. Tehlike durumlarında ilgilileri bilgilendirmek
22. Trafikte kurallara uygun davranmaya dikkat ve özen göstermek
23. Yetkisinde olmayan kusurlar hakkında ilgilileri bilgilendirmek.